

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Одеська юридична академія»

**ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ
УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ
ТА ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ХХІ СТОЛІТТЯ:
СИНЕРГІЯ НАУКОВИХ, ОСВІТНІХ
ТА ТЕХНОЛОГІЧНИХ РІШЕНЬ**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної
конференції

19 травня 2023 року

У двох томах

Том 2

Видавництво
«Юридика»
2023

УДК 005.332.2(4):316.42(477)"364""20"(062.552)
Є24

Рекомендовано до друку Вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 3 від 16.06.2023 р.)

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**.

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**.
Матеріали видано в авторській редакції.

Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та
Є24 глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх
та технологічних рішень : у 2 т. : матеріали Міжнар. наук.-
практ. конф. (м. Одеса, 19 травня 2023 р.) / за загальною редак-
цією С. В. Ківалова. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. –
Т. 2. – 828 с.

ISBN 978-617-8263-40-9

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Європейські орієнтири розвитку України в умовах війни та глобальних викликів XXI століття: синергія наукових, освітніх та технологічних рішень». У другому томі збірника відображено наукові напрацювання вчених, практиків, військовослужбовців у теоретичній та емпіричній площині в умовах повномасштабного військового вторгнення у сферах адміністративного права та процесу, фінансового, морського та митного права, організації та вдосконалення судоустрою, прокуратури, інших правоохоронних органів, адвокатури. Висвітлено питання кримінального права, кримінально-процесуальних аспектів кримінального провадження та кримінологічних особливостей протидії злочинності в умовах воєнного стану, криміналістики, судової експертизи, психології та медицини у забезпеченні судочинства, цивільного та сімейного права, інтелектуальної власності та патентної юстиції, цивільного судочинства, господарського права та процесу. Розглянуто актуальні питання діяльності сучасних бібліотек у закладах вищої освіти, фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник розраховано на наукових та науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, практичних працівників у сферах юридичної, економічної, соціологічної, політологічної, психологічної, філологічної наук, журналістики та кібербезпеки тощо.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)"364""20"(062.552)

ISBN 978-617-8263-37-9 (у 2 т.)
ISBN 978-617-8263-40-9 (т. 2)

© Національний університет
«Одеська юридична академія», 2023

України від 08.11.2017 р. № 797-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/797-2017-%D1%80> (дата звернення: 20.04.2023).

9. Про Національну стратегію сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021–2026 роки : Указ Президента України від 27.09.2021 р. № 487/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/487/2021> (дата звернення: 20.04.2023).

Ключові слова: суб'єкти публічної адміністрації, громадськість, співпраця, залучення.

Key words: subjects of public administration, public, cooperation, involvement.

НАЗАРЧУК АНАСТАСІЯ ВАЛЕРІЙВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
асистент кафедри адміністративного і фінансового права*

ЩОДО НОРМАТИВНОГО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ДИСКРИМІНАЦІЯ»

Основу розуміння явища дискримінації у соціально-правовому напрямі було закладено у на межі XVIII–XIX ст., завдяки соціальним рухам за належне визнання прав людини, які відбувались у країнах Західної Європи та США. У той час, дискримінаційні прояви мали місце саме у порушенні рівності у правах, які вчинялись умовною більшістю осіб щодо представників умовної меншості, котрі мали відмінності за певними ознаками, до котрих відносили віросповідання, стать, походження та інші. Проте, стрімкість розвитку суспільних відносин, зміна соціальних поглядів та різні події, мали наслідком розуміння, що прояви дискримінації не вичерпуються виключно відсутністю рівності у правах.

Звертаючись до етимологічного походження, слід зазначити, що поняття «дискримінація» походить від латинського терміну «discriminatio» – «розрізнення», тобто навмисне обмеження або позбавлення прав певних категорій громадян, засноване на характеристиках, що не є прийнятними.

Нормативне визначення поняття «дискримінація» є закріпленим у міжнародних актах та актах національного законодавства. Поруч з цим, слід зазначити, що сукупність нормативно-правових актів, які регулюють питання дотримання принципу рівності та недопущення дискримінації являють собою антидискримінаційне законодавство.

На міжнародному рівні визначення поняття «дискримінація» не є чітко закріпленим, а має відмінні трактування в залежності від виду дискримінації. Так, у Конвенції ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок, дискримінація розуміється як означає будь-яке розрізнення, винятки або обмеження за ознакою статі, спрямовані на ослаблення чи зведення нанівець визнання, користування або здійснення жінками, незалежно від їхнього сімейного стану, на основі

рівноправності чоловіків і жінок, прав людини та основних свобод у політичній, економічній, соціальній, культурній, громадській або будь-якій іншій галузі [1].

Згідно Конвенції ООН з подолання дискримінації в освіті, термін «дискримінація» охоплює будь-яке виокремлення, виключення, обмеження чи надання переваги за ознаками раси, кольору шкіри, статі, мови, релігії, політичних чи інших переконань, національного чи соціального походження, економічного стану чи народження, що має на меті або є наслідком знищення або порушення рівності в освіті [2].

Міжнародний Пакт про громадянські та політичні права, закріплює, що термін дискримінація включає: «будь-яку відмінність, виключення, обмеження або перевагу, за ознакою раси, кольору шкіри, мови, релігії, політичних або інших поглядів, національного або соціального походження, майнового положення, народження або іншої обставини, і яка має на меті або як наслідок, знищення або применшення визнання, використання або здійснення всіма особами, на рівних можливостях, всіх прав і свобод» [3].

У Законі України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», дискримінацією визначаються рішення, дії або бездіяльність, що спрямовані на обмеження або привілеї щодо окремої особи чи групи осіб за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, етнічного та соціального походження, сімейного та майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками, якщо вони унеможливають визнання і реалізацію на рівних підставах прав і свобод людини і громадянина [4].

Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» визначає зміст поняття «дискримінація за ознакою статі», а саме як ситуацію, за якої особа та/або група осіб за ознаками статі, які були, є та можуть бути дійсними або припущеними, зазнає обмеження у визнанні, реалізації або користуванні правами і свободами або привілеями в будь-якій формі [5].

Із наведених дефініцій поняття «дискримінація», вбачається можливим стверджувати, що зазначене поняття є комплексним та має певні елементи: 1) зміст дискримінації – будь-які винятки, обмеження, відмінності чи переваги; 2) спрямованість дискримінації – зменшення, зниження чи ліквідація правового чи фактичного положення особи чи соціальної групи осіб; 3) результат дискримінації – фактичне чи юридичне порушення рівності особи чи соціальної групи осіб.

Як висновок, можна стверджувати, що чіткого та однозначного визначення поняття «дискримінація» на міжнародному рівні наразі не вироблено. При цьому національним законодавством встановлено, що дискримінація являє собою обмеження, які встановлюються рішеннями, діями чи бездіяльністю щодо осіб чи групи осіб в залежності від певних ознак.

Список використаних джерел:

1. Конвенція ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок : міжнародний документ від 18.12.1979 р. № 995_207. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_207 (дата звернення: 04.05.2023).

2. Конвенція ООН з подолання дискримінації в освіті : міжнародний документ від 14.12.1960 р. № 995_174. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_174 (дата звернення: 03.05.2023).
3. Міжнародний Пакт про громадянські та політичні права від 16.12.1966 р. № 995_043. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043 (дата звернення: 03.05.2023).
4. Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні : Закон України від 06.09.2012 р. № 5207-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5207-17> (дата звернення: 04.05.2023).
5. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків : Закон України від 08.09.2005 р. № 2866-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15> (дата звернення: 04.05.2023).

Ключові слова: дискримінація, обмеження, відмінності, дискримінаційні прояви.

Key words: discrimination, restrictions, differences, discriminatory manifestations.

НЕГАРА ОЛЕНА ВІТАЛІЙНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірантка кафедри адміністративного і фінансового права*

ДО ПИТАННЯ ТЛУМАЧЕННЯ ТЕРМІНА «ПУБЛІЧНА ПОСЛУГА»

Поняття публічних послуг було запозичене у сучасну теорію права України з теорії сервісних держав. Зокрема, у Великобританії вона знайшла своє відображення ще за часів Маргарет Тетчер. Її суттю є «визнання того, що основною метою створення держави є задоволення потреб громадян, а права людини – найбільша цінність, їх пріоритет у політиці держави визначає зміст і спрямованість дій державних органів» [1, с. 7–8].

Публічні послуги як термінопоняття має велику кількість дефініцій. Так, поняття «публічні послуги» трактується як:

1) діяльність державного апарату, що служить платникам податків;
2) послуги, що стосуються сфери життєзабезпечення населення, такі як містобудування, транспорт, каналізація, водопостачання, освіта, охорона здоров'я тощо, і не мають відношення до інших галузей діяльності держави;

3) послуги, які представляють собою результат позитивного діяльності державного управління, мають важливість для суб'єкта надання послуг через вплив на досягнення конкретних наслідків;

4) функції державних органів, які вимагають надання послуг, а ці послуги надаються виключно органами виконавчої влади, місцевими органами самоврядування та державними та муніципальними установами;

5) спосіб обслуговування громадян, що передбачає безпосередню взаємодію з громадянами при їхньому зверненні та прийомі [2, с. 32].

При цьому, деякі науковці, як-от Д. М. Щекін, розкривають зміст терміну «публічні послуги» через його характеристику:

Латковський Павло Павлович Фінансова інклюдія як один із орієнтирів сприяння розвитку фінансової системи	39
Закаленко Олена Василівна Щодо суб'єктів загальної адміністративної процедури	43
Сідор Михайло Іванович Деякі аспекти світового досвіду організації фінансового моніторингу	45
Білоус-Осінь Тетяна Ігорівна Трансформація суб'єктного виміру сектору наукової діяльності	49
Фролова Євгенія Ігорівна До питання оновлення методів публічного адміністрування в умовах цифровізації	52
Негара Родіон Віталійович, Даниленко-Негара Юлія Сергіївна Проблеми правового регулювання адміністративного оскарження	54
Сандул Яна Миколаївна Цифровізація в умовах воєнного стану	58
Леценко Олександр Вікторович Поняття, юридичні ознаки та види юридичних дефектів у податковому законодавстві	60
Слободянюк Марина Анатоліївна Структурно-якісна складова характеристики органів місцевого самоврядування	64
Панфілов Олег Євгенович Деякі аспекти законодавчого регулювання адміністрування військового збору в умовах воєнного стану	66
Маслова Яна Іванівна Правова характеристика відносин громадськості з органами публічної влади	70
Назарчук Анастасія Валеріївна Щодо нормативного визначення поняття «дискримінація»	73
Негара Олена Віталіївна До питання тлумачення терміна «публічна послуга»	75
Манчул Марія-Діана Дмитрівна Наукові підходи до визначення цільових публічних фондів коштів	78
Подольська Анастасія Андріївна Податкове право Європейського Союзу: принцип законності оподаткування	81
Пономаренко Віталій Віталійович Визначення та сутність правового статусу розпорядників бюджетних коштів	84